

แนวทางการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ในยุคโควิด

A GUIDELINE ON LEARNING EVALUATION IN COVID SITUATION

ปิยะสุดา เพชรaweช¹, พระครูกิตติวรารักษ์²

Piyasuda Pecharawech¹, Phrakru Kittivaratorn²

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

Mahamakut Buddhist University, Roi Et Campus

E-mail : piyasudapecharawech@gmail.com

ได้รับบทความ: 7 กันยายน 2564; แก้ไขบทความ: 25 ตุลาคม 2564; ตอรับตีพิมพ์: 13 ธันวาคม 2564

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแนวทางในการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ในสถานการณ์ปัจจุบันที่เกิดภาวะการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่แพร่กระจายอย่างรวดเร็วและส่งผลกระทบต่อการจัดกิจกรรมการสอนในชั้นเรียน ตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ได้มีแนวทางให้มีการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์ดังกล่าว มีผลกระทบต่อการเรียนการสอนในสถานศึกษาทุกระดับชั้น การปรับเปลี่ยนแนวทางและกระบวนการจัดการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผลเพื่อให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตใหม่ (New Normal) ของสังคมที่มีมาตรการการรักษาระยะห่างของบุคคล (Social Distant) จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง การนำระบบนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ในการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผลของทุกสถาบันการศึกษาเป็นการปรับเปลี่ยนวิธีการเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น การศึกษาและการเรียนรู้ของผู้สอนและผู้เรียน รวมถึงการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ให้เกิดผลลัพธ์ที่เกิดประสิทธิภาพและตอบสนองการจัดการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามวัตถุประสงค์จึงมีความสำคัญ ดังนั้น การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของการจัดการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) นอกจากการเลือกใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ให้เหมาะสมแล้ว อีกประการที่สำคัญคือผู้สอนและผู้เรียนต้องรู้จักปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์และวิธีการเพื่อให้การจัดการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผลเกิดประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: การวัดผล, การประเมินผล, การประเมินตามสภาพจริง, โควิด 19

Abstract

This article aimed to be a guideline for measuring and evaluating learning outcomes in the current situation of the coronavirus disease 2019 (COVID-19) outbreak that spreads rapidly and affects teaching activities in class. According to the policy of the Ministry of Education, a guideline for teaching and learning in such situation has been provided. It affects teaching and learning at all levels in educational institutions. Modification of teaching and learning management approaches and processes, and evaluation, to accord with the New Normal of the society with measures to maintain the distance of people (Social Distancing), is therefore very important. Implementation of information technology systems in teaching and learning, assessment of all educational institutions, are to adjust methods to accommodate the circumstances of the occurring changes, studying and learning of teachers and learners, including the use of information technology to produce effective results and respond to teaching and learning management that provides quality learners according to the objectives. Therefore, the rapid change in teaching and learning management, measurement and evaluation of learning outcomes in the situation of the Coronavirus Disease 2019 (COVID-19) pandemic, besides the selection of appropriate information technology system to be used; another important thing is that teachers and learners must know how to change paradigms and methods for efficiency of teaching and learning, evaluation measures.

Keywords: measurement, evaluation, real-condition assessment, COVID-19

บทนำ

สถานการณ์การแพร่เชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้ส่งผลกระทบต่อการศึกษา การเรียนการสอนในทุกระดับชั้น ทำให้ภาครัฐได้มีมาตรการออกมาเพื่อป้องกันเชื้อไวรัสดังกล่าว อีกทั้งสถานศึกษาที่เป็นความเสี่ยงได้มีมาตรการต่างๆ ในการเฝ้าระวังการแพร่เชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) จึงได้มีกระบวนการเรียนการสอนแต่ละสถานศึกษาแตกต่างกันไป ตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดแนวทางกระบวนการเรียนการสอนแบ่งเป็น 2 ระยะ ระยะแรกจะเป็นการเตรียมความพร้อมของครู นักเรียน รวมถึงผู้ปกครอง โดยแบ่งจัดกิจกรรม 2 ระบบ คือ เรียนผ่าน Online และกิจกรรมรูปแบบ Offline โดยให้คำนึงถึงบริบทของแต่ละพื้นที่ ส่วนระยะที่ 2 คือการเรียนช่วงเปิดภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 ให้แนวทางสถานศึกษาจัดการเรียนรู้ 5 รูปแบบ ได้แก่ On-site เรียนที่โรงเรียน โดยมีมาตรการเฝ้าระวังตามประกาศของศูนย์บริหารสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (ศบค.) จังหวัด การเรียนแบบ On-air เรียนผ่าน DLTV การเรียนแบบ On-demand เป็นการเรียนผ่านแอปพลิเคชันต่าง ๆ การเรียนแบบ Online เป็นการเรียนผ่านระบบอินเทอร์เน็ต และการเรียนแบบ On-hand เป็นการเรียนที่บ้านด้วยเอกสาร โดยสถานศึกษาสามารถจัดการเรียนรู้ในรูปแบบผสมผสาน หรืออาจใช้วิธีอื่น ๆ ได้ ตามความพร้อมของสถานศึกษา นักเรียน ผู้ปกครอง และบริบทของพื้นที่

จากผลกระทบบ้างกล่าวจึงทำให้เกิดกระบวนการเรียนการสอนส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม แต่ในส่วนของกระบวนการเรียนการสอนนั้นต้องมีความชัดเจนทั้ง 3 ด้าน ประกอบด้วย 1) ต้องมีจุดประสงค์ที่ชัดเจน 2) เนื้อหาที่ใช้จัดการเรียนการสอนที่มีชัดเจน และ 3) การวัดผลประเมินผลต้องมีแนวทางให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนการสอนและจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ชัดเจน ทั้งนี้เทคนิคการวัดผล การเรียนรู้มีหลากหลายวิธี แต่ผู้วัดต้องคำนึงถึงช่วงวัยของผู้เรียนด้วยประการหนึ่ง การใช้ข้อสอบก็เป็นอีกแนวทางหนึ่งในการวัดผล ในสถานการณ์การแพร่เชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) นี้ การดำเนินการเรียนการสอนเป็นแบบ Online ในบางกลุ่มที่มีความพร้อม เช่นนั้นการวัดผลโดยใช้ข้อสอบจึงเป็นอีกทางเลือกหนึ่งโดยการนำโปรแกรมสำเร็จรูปในการดำเนินการ หากแต่จะป้องกันการทุจริตในการสอบก็เป็นเรื่องยาก แต่ถึงกระนั้นกระบวนการการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ยังคงมีความจำเป็นต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน ดังนั้นในสถานการณ์ปัจจุบันนี้จำเป็นอย่างยิ่งที่สถาบันการศึกษา ครูผู้สอน จะได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กระตุ้นการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยใช้หลักการบูรณาการ ซึ่งกิจกรรมที่จะสามารถบูรณาการการเรียนการสอนและการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้หล่อหลอมเป็นเนื้อเดียวกันได้คือการวัดผลตามสภาพจริง (สมนึก ภัททิยธนี, 2562: 57)

ปรากฏการณ์การแพร่เชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เป็นปัจจัยเร่งสำคัญที่ส่งผลให้มีการปรับวิธีการวัดและประเมินผลเพื่อให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนที่มีการเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์หน่วยงานของภาครัฐให้ความสำคัญโดยการจัดการโครงสร้างพื้นฐาน จัดสภาพแวดล้อม และพัฒนาสื่อการ

เรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์ให้แก่สถานศึกษาในทุกระดับ ควบคู่ไปกับการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประยุกต์ใช้และพัฒนาการจัดการเรียนการสอน หากสภาพแวดล้อมและอุปกรณ์เอื้ออำนวยแต่ไม่รู้จักรับนำไปใช้ให้คุ้มค่า การลงทุนเพื่อพัฒนาระบบเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาจะได้ผลลัพธ์ที่ไม่คุ้มค่า ดังนั้น การวางแผนพัฒนาการเรียน การสอนโดยใช้เทคโนโลยี เป็นเรื่องที่ต้องทำทั้งระบบ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลให้ได้ผลอย่างแท้จริงและสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน (ภาสกร เรืองรอง และคณะ, 2557: 28) การพัฒนาระบบเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล เป็นการหาข้อสรุปคุณสมบัติของเทคโนโลยีต่างๆ ที่ใช้ในการวัดและประเมินผล เพื่อให้ผู้สอนสามารถนำไปใช้ได้อย่างเหมาะสม อย่างไรก็ตามผู้สอนจำเป็นต้องศึกษาและทดลองใช้ด้วยตนเองเพื่อให้เกิดความรู้ ความชำนาญจนสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การพัฒนารูปแบบการวัดและประเมินผลโดยการนำเทคโนโลยีมาปรับใช้ในช่วงการเปลี่ยนผ่านระบบการศึกษาของไทยที่รวดเร็วจากผลกระทบที่เกิดจากการแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ต้องเป็นไปตามกลไกของสังคมรูปแบบวิถีชีวิตใหม่ (New Normal) ที่ต้องนำรูปแบบของระบบเทคโนโลยีมาใช้เป็นหลัก ดังนั้น การพัฒนาระบบเทคโนโลยีจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งต่อการศึกษา แต่สิ่งที่สำคัญที่สุดคือการพัฒนาผู้สอนเพื่อให้มีความรู้ ความชำนาญในการนำระบบเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล หากผู้สอนไม่สามารถนำระบบเทคโนโลยีมาใช้ให้สอดคล้องกับบริบทและสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจะทำให้การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลของการศึกษาไทยจะล่าช้าและส่งผลกระทบต่อนักเรียนและนักศึกษาในอนาคต

แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้

ตามหลักสูตรแกนกลาง ปี พ.ศ. 2551 ปรับปรุง 2560 ได้กล่าวถึงการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ต้องอยู่บนพื้นฐานสองประการ คือ การประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียน และเพื่อตัดสินผลการเรียน ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ประสบผลสำเร็จนั้น ผู้เรียนจะต้องได้รับการพัฒนาตามตัวชี้วัดเพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ สะท้อนสมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนซึ่งเป็นเป้าหมายหลักในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในทุกระดับไม่ว่าจะในระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้เป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน โดยใช้ผลของการประเมินเป็นข้อมูลและสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการ ความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน ตลอดจนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและการเรียนอย่างเต็มศักยภาพ (หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กระทรวงศึกษาธิการ ปรับปรุง 2560)

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นกิจกรรมที่สำคัญต่อการเรียนการสอนในทุกระดับชั้นเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้นผู้สอนจึงต้องมีความคิดรวบยอดในการวัดผลประเมินผลให้ครอบคลุมให้ครบทุกด้าน ตามที่

เบญจามิน ซามูเอล บลูม และคณะ (Benjamin Samuel Bloom and Other) ซึ่งเป็นนักการศึกษาชาวอเมริกัน ได้จำแนกพฤติกรรมของมนุษย์ออกเป็น 3 ด้าน ประกอบด้วย

1) พฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) ที่ว่าด้วยเรื่อง ความจำ ความเข้าใจ วิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่าได้

2) พฤติกรรมด้านจิตพิสัย (Affective Domain) เกี่ยวกับค่านิยม ความรู้สึก ความซาบซึ้ง ความเชื่อ ทศนคติ ความสนใจ คุณธรรม

3) พฤติกรรมด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) เป็นพฤติกรรมที่จำต้องปฏิบัติโดยใช้กล้ามเนื้อที่แสดงออกมาโดยธรรมชาติคล่องแคล่วชำนาญ

นอกจากนี้จากแนวคิดของ แอนเดอร์สันและครัทเวอร์ท (Anderson and Krathwohl, 2001: 32) ได้นำเสนอระดับความสามารถของพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัยออกเป็น เป็นการจำ (Remembering) การเข้าใจ (Understanding) การประยุกต์ใช้ (Applying) การวิเคราะห์ (Analysing) การประเมินผล (Evaluating) และการสร้างสรรค์ (Creating) ด้านจิตพิสัย จำแนกเป็น การรับรู้, การตอบสนอง, การสร้างค่านิยม, การจัดระบบ และการสร้างคุณลักษณะจากค่านิยม ด้านทักษะพิสัย จำแนกเป็น ทักษะการเคลื่อนไหวของร่างกาย, ทักษะการเคลื่อนไหวอวัยวะสองส่วนหรือมากกว่าพร้อมๆกัน, ทักษะการสื่อสารโดยใช้ท่าทาง และทักษะการแสดงพฤติกรรมทางการพูด

การวัดผลประเมินผลที่ดีต้องสืบเนื่องมาจาก หลักสูตรที่ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งทั้งสามส่วนนี้มีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อระบบการเรียนสอน

การวัดผล และการประเมินผล มีความหมายที่ต่างกันใช้ต่างกันแต่ต้องมีความสัมพันธ์กัน กระบวนการวัดผลการศึกษานั้น (สมนึก ภัททิยธนี, 2562: 1) ได้จำแนกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดจุดมุ่งหมายหรือคุณลักษณะที่จะวัด

ขั้นที่ 2 สร้างหรือเลือกเครื่องมือให้สอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการจะวัด

ขั้นที่ 3 ทำการวัดในสิ่งนั้น

ขั้นที่ 4 เสนอผลการวัดที่ได้

ยกตัวอย่างเช่น ผู้เรียนสามารถบอกความหมายของการวัดผลได้ถูกต้อง อยู่ในขั้นตอนแรกคือ กำหนดจุดประสงค์ จากนั้นเลือกและสร้างเครื่องมือที่จะวัดโดยใช้แบบทดสอบ อยู่ในขั้นตอนที่สอง แล้วลงมือวัดให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบ อยู่ในขั้นตอนที่สาม และขั้นตอนสุดท้ายของการวัดผลคือรายงานผลจากการทดสอบ หากผู้สอนจะทำการประเมินด้วยต้องใช้สูตร 4+1 โดยเพิ่มกระบวนการประเมินผลเข้ามานั่นเอง

เครื่องมือของการวัดผลการเรียนรู้มีหลากหลายรูปแบบ ทั้งแบบสัมภาษณ์ (interview) แบบสังเกต พฤติกรรม (Behavioural observation) แบบสอบถาม (Questionnaire) การจัดอันดับ (Ranking

order) แบบวัดภาคปฏิบัติ (Performance measurement) การจัดทำแฟ้มสะสมงาน (Portfolios) แบบทดสอบ (Test) รวมถึงการวัดผลตามสภาพจริง (Authentic Assessment)

ในส่วนการประเมินผลการเรียนรู้เป็นกระบวนการสืบเนื่องมากจากการะบวนการวัดผลการเรียนรู้ เพื่อสรุป ตัดสิน วิจัย โดยอาศัยเกณฑ์อย่างใดอย่างหนึ่งในการประเมิน การประเมินจะแบ่งออกเป็นสองลักษณะ คือ 1) การประเมินแบบย่อย (Formative Evaluation) ซึ่งเป็นการวัดผลประเมินผลระหว่างภาคเรียน อาจเป็นหลังการสอน 3-4 ครั้ง หรือจะบ่อยครั้งเท่าที่เห็นสมควร และ 2) การวัดและประเมินผลรวม (Summative Evaluation) ส่วนใหญ่เป็นการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอนตอนปลายภาค วัดดูประสงค์เพื่อนำผลการเรียนมาตัดสินผลการเรียน แต่ทั้งนี้ในสถานการณ์ปัจจุบัน ทำให้การเรียนการสอนแบบ Onsite เป็นไปได้ยากมาก สถาบันการศึกษาเกือบทั่วประเทศ ได้ปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนการสอนเป็นแบบ On-air, Online, On-hand, On-demand ตามบริบทของแต่ละพื้นที่ ดังนั้นการวัดประเมินผลการเรียนรู้จึงต้องปรับเปลี่ยนตามสภาพจริงที่เกิดขึ้น

การวัดผลตามสภาพจริง(Authentic Assessment)

การวัดผลตามสภาพจริง(Authentic Assessment) เป็นอีกเทคนิคการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ที่มีเครื่องมือการวัดที่หลากหลาย ทั้งกระบวนการสังเกต การบันทึก การเก็บรวบรวมข้อมูล ธรรมชาติของการวัดผลตามสภาพจริงนั้นจะไม่เน้นเฉพาะทักษะพื้นฐานแต่จะเน้นทักษะการคิดที่ซับซ้อนในการทำงาน มีความสามารถในการแก้ปัญหา โดยการจัดการเรียนการสอนนี้จะเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Child center) ในส่วนของความสำคัญและประโยชน์การวัดผลตามสภาพจริง นั้น จะช่วยให้นักเรียนได้ใช้ความสามารถได้เต็มศักยภาพของแต่ละบุคคล ซึ่งจะเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนทำอะไรได้มากกว่ารู้อะไร ซึ่งจะเน้นสร้างสรรค์งาน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ โดยอาศัยหลักการบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ เข้าด้วยกันเพื่อก่อให้เกิดการเรียนรู้ ลดความวิตกกังวลในการสอบ อีกทั้งเป็นการลดภาระงานซ่อมเสริมของครู เนื่องจากมีหลักฐานการปฏิบัติงานของนักเรียนที่ชัดเจน พร้อมการพัฒนาแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ของผู้เรียน (สมนึก ภัททิยธนี, 2562: 57)

ลักษณะที่ดีและหลักการที่จำเป็นของการวัดผลตามสภาพจริง(Authentic Assessment)

การวัดผลตามสภาพจริง(Authentic Assessment) เป็นการวัดผลที่แสดงความก้าวหน้าและการแสดงออกของนักเรียนรายบุคคลว่ามีพัฒนาการขึ้นมในระดับใด โดยจะไม่เปรียบเทียบกับกลุ่ม ถือว่าเป็นการดูพัฒนาการรายบุคคลได้อย่างแท้จริง สามารถพัฒนาการเรียนรู้ทางสติปัญญาที่หลากหลาย โดยมีเครื่องมือที่หลากหลายในวัดผลประเมินผล อีกทั้งสามารถนำเนื้อหาสาระได้ทั้งแนวกว้างและแนวลึกไปสู่การพัฒนาการเรียนรู้มากขึ้น กล่าวคือ เด็กได้ลงมือปฏิบัติจริง มีกระบวนการวางแผน ปฏิบัติงาน แก้ปัญหา และได้ผลงานออกมา โดยจะเน้นทั้งกระบวนการ (Process) และ ผลงาน (Product) ในส่วนกระบวนการเรียนสอน การวัดผลและการประเมินผลต้องหล่อหลอมให้เป็นเนื้อเดียวกัน เนื่องจากการวัดผลประเมินต่อเนื่องตลอดเวลา

โดยเน้นการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ประกอบด้วย ตัวนักเรียนเอง เพื่อนร่วมห้อง ของนักเรียน ครูผู้สอน ผู้ปกครอง เน้นการปฏิบัติจริงที่สอดคล้องหรือใกล้เคียงกับธรรมชาติ หรือความเป็นจริง ของการดำเนินชีวิตของนักเรียนเอง กระบวนการเรียนการสอนต้องสามารถเสริมสร้างพัฒนาศักยภาพของ ผู้เรียนได้เต็มที่หรือสูงสุดตามศักยภาพที่เป็นจริงของแต่ละบุคคล (สมนึก ภัททิยธนี, 2562: 58)

การวางแผนการจัดการประเมินตามสภาพจริง

ขั้นตอนแรกให้กำหนดประสงค์และเป้าหมายของการประเมิน ต้องวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ และจุดประสงค์ของหลักสูตร โดยเน้นให้ผู้เรียนสร้างสรรค์ผลงาน และสามารถดึงความคิดขั้นสูงและ ทักษะการแก้ปัญหาให้เต็มศักยภาพของนักเรียน แผนกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง พร้อมทั้งวางแผนการประเมินไปพร้อม ๆ กัน

ขั้นตอนที่สองการจัดทำแผนการสอนตลอดทั้งปี และในการประเมินผลนั้นต้องคำนึงถึงผู้ที่ เกี่ยวข้องในการประเมิน โดยกล่าวถึงผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ทั้งครู นักเรียน ผู้ปกครองที่มีส่วน ในการประเมิน สามารถลดบทบาทของครู ซึ่งแต่เดิมนั้นครูผู้สอนเป็นบุคคลสำคัญในการตัดสินผลการเรียน หลักจากที่วางแผนการจัดการเรียนการสอนเรียบร้อยแล้วนั้น ก็เข้าสู่ขั้นตอนดำเนินการและนำผลการดำเนิน กิจกรรมไปใช้ ในสถานการณ์ปัจจุบันนี้ทางกระทรวงศึกษาธิการได้ให้นโยบายเกี่ยวกับตัวชี้วัดและสาระการ เรียนรู้แกนกลางต้องรู้และควรรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สำหรับการ จัดการเรียนรู้ ปีการศึกษา 2564 ภายใต้อาณัติการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID -19) โดยสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการได้สรุปตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางต้องรู้และควรรู้ ประกอบด้วยกลุ่มสาระต่าง ๆ ดังนี้ 1) ภาษาไทย 2) คณิตศาสตร์ 3) วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 4) สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม 5) สุขศึกษาและ พลศึกษา 6) ศิลปะ 7) การงานอาชีพ 8) ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ยกตัวอย่างเช่น กลุ่ม สาระการเรียนรู้ศิลปะ ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ตัวชี้วัดที่ ศ.2.1 ป. 1/1 รู้สิ่งต่าง ๆ สามารถก่อเสียงที่แตกต่างกัน สาระการเรียนรู้แกนกลาง การกำเนิดของเสียง เสียงจากธรรมชาติ แหล่งกำเนิดของเสียง สีสันทของเสียง ซึ่ง อยู่ในมาตรฐานที่ต้องรู้ ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนครูผู้สอนสามารถออกแบบกระบวนการเรียนการสอน โดยใช้แบบโครงงานเป็นฐาน (Project Base Learning :PBL) โดยการออกแบบการเรียนรู้ร่วมกับผู้เรียน ครูผู้สอนอาจใช้กระบวนการกระตุ้นให้นักเรียนใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์ จากสิ่งที่อยู่รอบตัวนักเรียนเอง ที่ ก่อให้เกิดเสียงตามธรรมชาติ แหล่งกำเนิดเสียงต่าง ๆ ให้เด็กนักเรียนสำรวจ สังเกต แหล่งกำเนิดเสียงจาก ธรรมชาติ เสียงจากลม เสียงจากต้นไม้ เสียงจากห้องฟ้า เสียงจากสัตว์ต่าง ๆ หรืออื่น ๆ ให้นักเรียนทำแบบ บันทึกลง ในส่วนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ครูผู้สอนอาจออกแบบให้นักเรียนวาดรูป เลียนแบบเสียง หรือ แล้วแต่ให้นักเรียนออกแบบ จากแหล่งกำเนิดเสียงตามทีนักเรียนได้สำรวจ สังเกต ถ่ายวิดีโอสั้น ๆ (Video clip) เสนอผลการดำเนินงาน ปัญหา วิธีแก้ไขปัญหา และผลงานที่สร้างสรรค์ และระหว่างขั้นตอนกระบวนการ

ที่นักเรียนได้สร้างสรรค์ผลงาน ครูผู้สอนมีหน้าที่เป็นที่ปรึกษา สนับสนุนเอื้ออำนวยอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้ผู้เรียนอย่างจริงใจและทั่วถึง

ขั้นตอนสุดท้ายการวัดผลและการประเมินผลการเรียนรู้ สืบเนื่องจากการเรียนการสอนโดยใช้แบบโครงการเป็นฐาน (Project Base Learning :PBL) นั้น สอดคล้องกับการใช้เครื่องมือวัดผลตามสภาพจริง จึงได้มีกระบวนการวัดผลตั้งแต่กิจกรรมแรกจนถึงกิจกรรมสุดท้าย กล่าวคือในส่วนของกระบวนการ (Process) และชิ้นผลงาน (Product) พร้อมทั้งครูผู้สอนสามารถออกแบบเครื่องมือการวัดผล โดยให้ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) ร่วมออกแบบและวัดผลได้ด้วยเช่นเดียวกัน การวัดผลประเภทนี้จะช่วยลดภาระครูในการเป็นผู้วัดผล และไม่ใช้ผลภาระให้ผู้อื่นร่วมวัดผล แต่เป็นการมีส่วนร่วมในการรับรู้พัฒนาการของนักเรียนโดยตรงอย่างแท้จริง

ข้อดีของการจัดการเรียนการสอนแบบใช้โครงการเป็นฐาน (Project Base Learning :PBL)

ในการจัดการเรียนรู้ที่มีครูเป็นผู้กระตุ้นเพื่อนำความสนใจที่เกิดจากตัวนักเรียนมาใช้ในการทำกิจกรรมค้นคว้าหาความรู้ด้วยตัวนักเรียนเอง นำไปสู่การเพิ่มความรู้ที่ได้จากการลงมือปฏิบัติ การฟังและการสังเกตจากผู้เชี่ยวชาญ โดยนักเรียนมีการเรียนรู้ผ่านกระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม ที่จะนำมาสู่การสรุปความรู้ใหม่ มีการเขียนกระบวนการจัดทำโครงการและได้ผลการจัดกิจกรรมเป็นผลงานแบบบูรณาการ (ดุขฎิ โยเหลา และคณะ, 2557: 19-20) การเรียนรู้แบบโครงการ เป็นอีกรูปแบบหนึ่งที่มีผู้ให้ความสนใจมากในปัจจุบัน McDonell (2007) ได้กล่าวว่า การเรียนรู้แบบโครงการเป็นรูปแบบหนึ่งของการเรียนแบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Child- centered Approach) ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทำงานตามระดับทักษะที่ตนเองมีอยู่ เป็นเรื่องที่สนใจและรู้สึกสบายใจที่จะทำ นักเรียนได้รับสิทธิในการเลือกที่จะตั้งคำถามอะไร และต้องการผลผลิตอะไรจากการทำงานชิ้นนี้ โดยครูทำหน้าที่เป็นผู้สนับสนุนอุปกรณ์และจัดประสบการณ์ให้แก่ นักเรียน สนับสนุนการแก้ไขปัญหา และสร้างแรงจูงใจให้แก่ นักเรียน

การวัดผลประเมินผลการเรียนรู้จากการเรียนแบบใช้โครงการเป็นฐาน (Project Base Learning : PBL)

การวัดและประเมินผลตามพฤติกรรมของมาตรฐานและตัวชี้วัด เนื่องจากมาตรฐานและตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออก 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ (Knowledge) ด้านทักษะกระบวนการ (Process skill) และด้านคุณลักษณะ (Attribute) ดังนั้น การวัดและประเมินคุณภาพผู้เรียน จึงจำเป็นต้องพิจารณาและกำหนดรูปแบบวิธีการให้เหมาะสมกับลักษณะของพฤติกรรมที่ต้องการวัด (ทิตินา แชนณี, 2551: 34) ดังนี้

ด้านความรู้ (Knowledge) การวัดและประเมินผลโดยใช้เครื่องมือในการวัดผลคือการทดสอบเป็นหลัก ข้อสอบที่ใช้ในการทดสอบนั้นมีทั้งข้อสอบ แบบอัตนัย ข้อสอบแบบตอบสั้น ๆ ข้อสอบแบบเติมคำ ข้อแบบจับคู่ ข้อสอบแบบเลือกตอบ ครูควรใช้วิธีการทดสอบที่หลากหลาย ตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น มีการ

มอบหมายงาน นั้ดหมายเป็นกลุ่ม สำหรับการใช้ข้อสอบแบบเลือกตอบ ควรจัดทำชุดข้อสอบตามมาตรฐาน และตัวชี้วัด และมีการนัดหมายช่วงเวลาในการทดสอบกับผู้เรียนล่วงหน้า 3) การทดสอบด้วยข้อสอบแบบ เขียนตอบ ควรกำหนดให้ผู้เรียนเขียนคำตอบลงในกระดาษคำตอบ แล้วจัดส่งข้อมูลการทำข้อสอบมาให้ ครูผู้สอนผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศต่าง ๆ 4) สามารถวัดพฤติกรรมด้านความรู้ของผู้เรียน ผ่านการทำ รายงานที่สะท้อนถึงพฤติกรรมตามตัวชี้วัด แล้วจัดส่งรายงานย้อนกลับมายังครูผู้สอนผ่านระบบเทคโนโลยี ต่างๆ

ด้านทักษะกระบวนการ (Process skill) 1) การวัดและประเมินผลใช้การประเมินภาคปฏิบัติเป็น หลัก เน้นการประเมินตามสภาพจริงที่บ้าน ใช้แบบประเมินการปฏิบัติงาน แบบตรวจสอบรายการ แบบบันทึก ผลงาน และแบบบรรยายการปฏิบัติงาน เป็นต้น 2) วิธีการจัดส่งงาน สามารถใช้การถ่ายวิดีโอ การถ่าย รูปภาพผลงาน การบันทึกเสียง โดยประสานขอความร่วมมือจากผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมิน ทักษะกระบวนการของผู้เรียน 3) สามารถไปตรวจเยี่ยมบ้านของผู้เรียน เพื่อประเมินและตรวจสอบ ความสามารถด้านทักษะและการปฏิบัติงานของผู้เรียน โดยพิจารณาถึงสภาพ ความปลอดภัย และมาตรการ ของแต่ละพื้นที่ 4) มีการมอบหมายงานเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ให้ปฏิบัติงานทั้งที่บ้านหรือสถานศึกษา เพื่อจะได้ทำ การประเมินทักษะการปฏิบัติงานของผู้เรียน

ด้านคุณลักษณะ (Attribute) 1) การวัดและประเมินผล ใช้การสังเกตและตรวจสอบพฤติกรรม เป็นหลัก เครื่องมือวัดและประเมินผู้เรียนมีหลากหลายประเภท เช่น แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต แบบ ตรวจสอบรายการ และแบบประเมินตนเอง เป็นต้น 2) ควรประสานขอความร่วมมือกับผู้ปกครองในการ ประเมินพฤติกรรมของผู้เรียนผ่านการดำเนินชีวิตประจำวัน การทำกิจกรรมที่บ้าน การมอบหมายให้ปฏิบัติงาน เป็นต้น 3) สามารถไปตรวจเยี่ยมบ้านของผู้เรียนเพื่อประเมินและตรวจสอบคุณลักษณะของผู้เรียน โดย พิจารณาถึงสภาพ ความปลอดภัย และมาตรการของแต่ละพื้นที่ 4) มีการมอบหมายงานให้ผู้เรียนปฏิบัติงาน นัดหมายร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ เพื่อสังเกตพฤติกรรมและตรวจสอบคุณลักษณะของผู้เรียน

การวัดตามสภาพจริงใช้หลักการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ในสถานการณ์แพร่ระบาดของของ เชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID 19) นี้ เป็นกระบวนการสืบเนื่องมาจากกระบวนการเรียนการสอน หลักจากที่ ผู้เรียนได้เรียนครบตามหลักสูตรที่กำหนดไว้แล้ว

การวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ภายใต้สถานการณ์การระบาดไวรัสโควิด-19

สถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 ได้ส่งผลกระทบต่อการทำงานและการใช้ ชีวิตประจำวันคนทั่วโลกภายใต้มาตรการการเพิ่มระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) ซึ่งในประเทศไทย ได้ใช้มาตรการปิดสถานที่ที่เป็นการรวมตัวกันทางสังคม ซึ่งรวมถึงสถานศึกษาทุกระดับทุกแห่งในประเทศไทย ส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนต้องปรับตัวเพื่อไม่ให้เกิดการขาดช่วงของการเรียนรู้ของผู้เรียนตาม สถานการณ์ที่เกิดขึ้น การจัดการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์จึงได้นำมาเป็นทางเลือกหนึ่ง และจะดู เหมาะสมกับสถานการณ์ที่ต้องการให้คนในสังคมรักษาระยะห่างและงดการรวมกลุ่มกันเพื่อป้องกันการแพร่

ระบาดโดยการจำกัดพื้นที่อยู่ในที่พักอาศัย และด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศร่วมกับเทคโนโลยีทางการศึกษาในปัจจุบันทำให้หลายฝ่ายมีความเชื่อว่าประเทศไทยสามารถจัดการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ได้

การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนทางไกลหรือผ่านระบบออนไลน์ หน่วยงานภาครัฐได้เล็งเห็นความสำคัญโดยการจัดการโครงสร้างพื้นฐาน จัดสภาพแวดล้อม และพัฒนาสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ให้กับสถานศึกษา แต่สิ่งที่สำคัญคือการออกแบบการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้และประเมินผลการเรียนรู้ที่สอดคล้องลักษณะของผู้เรียนและภาวะการณ์ของโลกที่เปลี่ยนแปลงไป รวมถึงการนำเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีอยู่มาปรับใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อเตรียมความพร้อมให้กับผู้เรียนทั้งความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (กฤตพร สินชัย และ งามใจ เจียะยะหลี, 2563: 21)

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนในสถานการณ์ที่ต้องพึ่งพาเทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนการสอนระบบออนไลน์ได้มีการพัฒนาไปอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาอุปกรณ์ที่ได้มีการใช้อย่างแพร่หลายมานานสำหรับระบบการตอบสนองจากผู้เรียนมาเป็น Application บนเว็บไซต์ สำหรับใช้กับสมาร์ทโฟนหรือแท็บเล็ต รวมทั้งคอมพิวเตอร์ทั่วไป เนื่องจากมีการพัฒนาระบบ Application ให้ครอบคลุมวิธีการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย มีประสิทธิภาพสูง และใช้งานง่าย ทำให้มีเครื่องมือสำหรับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่ผู้สอนสามารถนำมาประกอบและปรับใช้กับหลักเกณฑ์และวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

อย่างไรก็ตามการนำเทคโนโลยีสารสนเทศต่างๆ ที่มีความหลากหลายมาใช้ในขั้นตอนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้สอนควรสร้างความเข้าใจเพื่อคัดเลือกและนำมาปรับใช้ให้มีความเหมาะสม ความกังวลและความยุ่งยากในการใช้เทคโนโลยีหรือความพร้อมทั้งในส่วนของผู้สอนและผู้เรียนเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ผู้สอนต้องใช้เวลากับการวัดและประเมินผลผู้เรียน ส่งผลทำให้เกิดความล่าช้ารวมถึงสิ้นเปลืองทรัพยากร หากผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสม จะทำให้สามารถกระตุ้นการเรียนรู้ของผู้เรียนในช่วงการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ได้ดีและสะท้อนกลับผู้เรียนได้อย่างรวดเร็ว

การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการสื่อสารและการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

การสื่อสารระหว่างผู้สอนและผู้เรียนในช่วงการจัดการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ตามมาตรการการป้องกันการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 เป็นจุดสำคัญของการเปลี่ยนแปลงการสื่อสารแบบเผชิญหน้า (Face to Face Communication) มาเป็นการสื่อสารผ่านสื่อกลางซึ่งที่ผ่านมาคือการสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์เป็นหลัก แต่ปัจจุบันการสื่อสารผ่านสื่อคอมพิวเตอร์จะนับรวมถึงการสื่อสารที่เกิดขึ้นผ่านอุปกรณ์ที่ได้พัฒนามาจากคอมพิวเตอร์ด้วย เช่น สมาร์ทโฟน แท็บเล็ต เป็นต้น โดยเป็นการสื่อสารผ่านช่องทาง Application ที่หลากหลายต่างกันไปตามความต้องการใช้ การตัดสินใจใช้การสื่อสารผ่านสื่อคอมพิวเตอร์แบบใดนั้นต้องพิจารณาตามมิติของเวลาและการนำไปใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ หากมีการเลือกใช้ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการใช้งาน ก็ส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการสื่อสารลดน้อยลง

นอกจากการสื่อสารผ่านสื่อคอมพิวเตอร์ให้เกิดประสิทธิภาพและจะต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์ในการใช้งานแล้ว ปัจจัยอีกประการที่สำคัญคือการใช้รูปแบบการสื่อสาร (Communication Platform) ที่เหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำมาใช้สำหรับการจัดการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ซึ่งเป็นการสื่อสารระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ซึ่งมีรูปแบบการสื่อสารที่สำคัญ ดังนี้

- 1) การสื่อสารจำแนกตามทิศทางการสื่อสาร ได้แก่ การสื่อสารทางเดียว (One-way Communication) และการสื่อสารแบบสองทาง (Two-way Communication)
- 2) การสื่อสารจำแนกตามลักษณะการไหลของข่าวสาร เช่น การสื่อสารจากบนลงล่าง (Downward Communication) การสื่อสารจากล่างสู่บน (Upward Communication) การสื่อสารแบบแนวนอน (Horizontal Communication) และการสื่อสารแบบทแยง (Diagonal Communication)
- 3) การสื่อสารจำแนกตามลักษณะการใช้งาน เช่น การสื่อสารแบบเป็นทางการ (Formal Communication) และการสื่อสารแบบไม่เป็นทางการ (Informal Communication)

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 และกำหนดมาตรการให้จัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ ยิ่งทำให้สถานศึกษาต้องให้ความสำคัญกับการระบวนการสื่อสารเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนมากขึ้น ข้อจำกัดที่ไม่สามารถจัดการเรียนการสอนในพื้นที่ (On Site) ได้ จึงทำให้การจัดการเรียนการสอนต้องใช้การสื่อสารที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการควบคู่กันไป

รูปแบบและแนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในรูปแบบออนไลน์ภายใต้สถานการณ์โรคไวรัสโควิด-19

สถานศึกษาทุกระดับกำหนดใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับนำไปเป็นช่องทางในการสื่อสาร การจัดการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ในแบบออนไลน์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนที่หลากหลาย ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์โดยใช้ โปรแกรม Zoom Meeting โปรแกรม Google Classroom โปรแกรม Google Meet โปรแกรม Microsoft Team โปรแกรม LMS (Learning Management System) และโปรแกรม Kahoot เป็นต้น ส่วนช่องทางการสื่อสารแบบไม่เป็นทางการที่ใช้ในการสื่อสารระหว่างผู้สอนและผู้เรียนจะมีทั้งการสื่อสารผ่านโปรแกรม Facebook และ Line เพื่อความสะดวกรวดเร็วในการสื่อสาร และทดแทนการปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน (อรรถการ สัตยพานิชย์, 2564: 17)

รูปแบบและแนวทางการสื่อสารเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนจำเป็นต้องมีช่องทางการสื่อสารทั้งในรูปแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ดังนั้นรูปแบบเนื้อหาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนส่วนใหญ่จะประกอบด้วยข้อมูล รูปภาพ เสียง วิดีโอ ซึ่งผู้เรียนและผู้สอนจะปฏิสัมพันธ์ผ่านระบบการสื่อสารทั้งในระหว่างการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล ซึ่งช่องทางการสื่อสารที่ติดต่อสื่อสารเพื่อขอคำปรึกษา หรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นก็จะสามารถดำเนินการผ่านช่องทาง Facebook, E-mail, Line และโทรศัพท์ได้

การประยุกต์เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการจัดการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ ผู้สอนควรตระหนักถึงวัตถุประสงค์ในการนำไปใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ต่างๆ จึงต้องมีการศึกษาและทดลองการใช้งานของโปรแกรมต่างๆ ด้วยตนเอง ซึ่งเทคโนโลยีสารสนเทศส่วนใหญ่ได้มีการปรับและพัฒนาให้ใช้งานได้ง่าย มีคำแนะนำที่ผู้สอนสามารถค้นคว้าได้ง่ายจากการสืบค้นจากระบบอินเทอร์เน็ต

สรุป

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 และอยู่ภายใต้มาตรการการควบคุมการแพร่ระบาดของภาครัฐจำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนกระบวนการและกระบวนการเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์มาตรการทางสังคมที่ต้องงดการพบปะและการชุมนุม ทำให้เกิดแนวทางการใช้ชีวิตใหม่ (New Normal) การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล จึงเป็นทางเลือกที่ดีที่สุดสำหรับการจัดการศึกษาของประเทศไทยในทุกๆ ระดับชั้น ถึงแม้ว่าการนำระบบเทคโนโลยีมาใช้ในการปรับเปลี่ยนอย่างที่เราเรียกว่ารวดเร็วและกระทันหันมาก เพื่อให้ตอบโจทย์และทันต่อสถานการณ์ที่คนในสังคมต้องรักษาระยะห่างทางสังคม (Social Distant)

กระบวนการและการจัดการวัดและประเมินผลแบบออนไลน์โดยผ่านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ถือว่าเป็นสิ่งที่ท้าทายใหม่ของวงการการศึกษาของไทย ทำให้ผู้สอนและผู้เรียนต้องมีการปรับตัวให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงนี้ ขณะอีกด้านหนึ่งของการรักษามาตรฐานและคุณภาพการเรียนการสอนก็ตกอยู่ภายใต้กรอบของการประกันคุณภาพการศึกษาที่มีกฎหมายกำหนดไว้ และสิ่งที่สำคัญผลลัพธ์ของการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลที่ได้ต้องทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพและมีผลสัมฤทธิ์ตามที่กรอบมาตรฐานได้กำหนดไว้ ดังนั้น การเลือกใช้รูปแบบและเครื่องมือของเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีความเหมาะสมและใช้งานได้ง่ายเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะทำให้การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลตอบสนองผลลัพธ์ที่จะได้มาซึ่งคุณภาพและประสิทธิภาพ รวมถึงการเรียนรู้การใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศทั้งผู้สอนและผู้เรียนที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งในปัจจุบันและอนาคต

เอกสารอ้างอิง

- กฤตพร สินชัย และ งามอาจ เจ๊ะยะหลี. (2563). “การจัดการเรียนการสอนออนไลน์ภายใต้การเปลี่ยนแปลงใน ศตวรรษที่ 21”. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต. ปีที่ 16 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2563): 2-16.
- กรมวิชาการ. (2545). **แนวทางการวัดและประเมินผลการศึกษาตามหลักสูตรขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: ศุภสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพมหานคร: ศุภสภาลาดพร้าว

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2564). **ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางต้องรู้และควรรู้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2554 สำหรับการจัดการเรียนรู้ ปีการศึกษา 2564 ภายใต้สถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid - 19).** สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- ชลิต ชูกำแพง. (2550). **การประเมินการเรียนรู้.** มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- ทิตนา แคมมณี. (2551). **รูปแบบการเรียนการสอน.** กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2540) **การวิจัยทางการวัดผลและประเมินผล.** กรุงเทพมหานคร: สุริยาสาส์.
- ภาสกร เรืองรอง และคณะ. (2557). “เทคโนโลยีการศึกษากับครูไทยในศตวรรษที่ 21”. **วารสารปัญญาภิวัตน์.** 5 (พิเศษ). 195-207.
- สมนึก ภัททิยธนี. (2562). **การวัดผลการศึกษา.** กภาพสินธุ์: กภาพสินธุ์การพิมพ์
- อรรถการ สัตยพาณิชย์. (2564). “การสื่อสารเพื่อการเรียนออนไลน์ในสถานการณ์โควิด-19 ของอาจารย์คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร”. **วารสารเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มทร. พระนคร.** ปีที่ 6 ฉบับที่ 1, 85-96.